

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA
ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახური
SERVICE OF LICENSES AND PERMITS

საქართველო, 0114, თბილისი; მ. გულუას ქ. 6ა, ტელ.: 72 72 60

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი

ნიკოლოზ ჭახნაკია

(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 30

“ 18 ” 07 2008 წ

1. პროექტის დასახელება – „ფეროშენადნობთა ქარხნის რეკონსტრუქცია-გაფართოვების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“.
2. ინვესტორის დასახელება და მისამართი – შ.პ.ს. „რუსმეტალი“, ქ. რუსთავი, მარის არხის ქ. №174;
3. განხორციელების ადგილი – ქ. რუსთავი, მარის არხის ქ. №174;
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 27.06.08.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შ.პ.ს. „ეკოლცენტრი“;

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

შ.პ.ს. „რუსმეტალი“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია: „ფეროშენადნობთა ქარხნის რეკონსტრუქცია გაფართოვების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“.

საწარმო მდებარეობს ქ. რუსთავში, მარის არხის ქ. №174-ში, სამრეწველო ზონაში, ს.ს. „პერლიტის“ ტერიტორიის, შ.პ.ს. „რუსმეტალის“ კუთვნილ ნაკვეთზე. აღნიშნული ობიექტიდან დასახლებული უბანი დაშორებულია 800 მეტრი მანძილით. ტერიტორიას სადაც განთავსებულია საწარმო სამხრეთ-აღმოსავლეთით ესაზღვრება რუსთავის ცემენტისა და კირის ქარხნები, ჩრდილო-დასავლეთით – მეტალურგიული ქარხანა, ხოლო ჩრდილო-აღმოსავლეთით ქიმიური საწარმო-აზოტის ტერიტორია. მის სიახლოვეს არ არის ტყეები, სასოფლო-სამეურნეო სავარგულები და მავნე ზემოქმედების თვალსაზრისით მგრძნობიარე სხვა ობიექტები.

წარმოდგენილ დოკუმენტში განხილულია საკანონმდებლო ასპექტები, გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი, კლიმატი და მეტეოროლოგიური პირობები, ატმოსფერული ჰაერის ფონური დაბინძურების მდგომარეობა, ბუნებრივი რადიაციული ფონი, სეისმური პირობები, ჰიდროგეოლოგია და გეოლოგიური პირობები, ხმაურის გავრცელება, ბიომრავალფეროვნება, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედება, ზემოქმედების სამედიცინო ასპექტები, შესაძლო ავარიული სიტუაციების ანალიზი, ნეგატიური ზემოქმედების შემცირებისა და თავიდან აცილების გზების განსაზღვრა, გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის გეგმა და მონიტორინგის საკითხები.

წარმოდგენილი საპროექტო დოკუმენტაციის მიხედვით, ინვესტორი გეგმავს საწარმოში არსებული ფეროშენადნობების ღუმელის და შესაბამისი მტკერდამტკერი სისტემის სიმძლავრის გაორმაგებას.

პროექტით განსაზღვრულია ძირითადი ტექნოლოგიური დანადგარების განთავსებისათვის შემდეგი უბნების მოწყობა: ორი საღუმელე კორპუსი, საკაზმე მასალების საწყობი, სანედლეულე მასალების მიწოდების ხაზი, დნობის პროდუქტების დამუშავების ორი კორპუსი, ღუმელისა და ტრანსფორმატორის წყლით გაცივების ორი მბრუნავი ციკლი, ორი აირგაწმენდის უბანი, სატრანსფორმატორო ქვესადგური და ადმინისტრაციულ-საყოფაცხოვრებო დანიშნულების უბანი.

საწარმო ნედლეულის სახით მოიხმარს მანგანუმის კონცენტრატს, ქრომის მადანს, კვარციტს, კოქსს, რკინის ბურბუმელას, კირქვას, კირს, ელექტროდების მასას, მრგვალ და ფურცლოვან რკინას. წარმოების შედეგად მზა პროდუქციის სახით მიიღება სხვადასხვა სახის ფეროშენადნობები: ფეროსილიციუმი, ფერომანგანუმი, ფეროქრომი და სილიკომანგანუმი.

საწარმოში ფეროშენადნობის მიღება გათვალისწინებულია ორი უცხოური წარმოების 9მგა სიმძლავრის მაღანთერმული ელექტროღუმელების საშუალებით. თითოეული ღუმელის წარმადობაა ტონებში დღეღამური/წლიური: ფეროსილიციუმი 40/12000, ფერომანგანუმი 20/6000, ფეროქრომი 90/27000, სილიკომანგანუმი 90/27000.

ვინაიდან მაღანთერმულ ელექტროღუმელებში ფეროშენადნობების დნობის პროცესში გარდაუვალია მტკერის შემცველი, მაღალტემპერატურაიანი აირების გამოყოფა, მათი ლოკალიზაციისა და გაწმენდისათვის გათვალისწინებულია მაღანთერმული ღუმელის თავზე ლითონკონსტრუქციის ქოლგის დამონტაჟება, საიდანაც 350°C

გახურებული აირები მილსადენებისა და მძლავრი კვამლგამწოვი (ტიპი-DH-12,5, ელექტროძრავით 4A-2505-4-93, სიმძლავრით 57კვტ, ბრუნვათა რიცხვი 1500 წთ-ში.) დანადგარების საშუალებით მოხვდებიან იმპორტული დანადგარის სველი ტიპის (KMP-4,0-00.00.000) კოაგულაციურ გაწმენდ დანადგარში, სადაც მოხდება 92-96%-ისთ მისი მტვრისგან გასუფთავება და ტემპერატურის შემცირება 70-80°C-მდე და ამის შემდეგ მოხდება აირების ატმოსფეროში გაფრქვევა, რისთვისაც დაგეგმილია 50 მ სიმაღლის და 1.8 მ დიამეტრის ლითონის მილის დამონტაჟება.

წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, საწარმოს ტექნოლოგიიდან გამომდინარე საწარმოს ექსპლუატაციის პერიოდში მავნე ნივთიერებათა ემისიებს ადგილი ექნება ისეთი დამაბინძურებელი წყაროებიდან, როგორცაა: ნედლეულის ჩამოცლისა და ბუნკერში ჩაყრის ადგილები, ფეროშენადნობების დნობის ღუმელები. ხოლო ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება მოსალოდნელია ისეთი მავნე ნივთიერებებით, როგორცაა: არაორგანული მტვერი, აზოტის დიოქსიდი, ალუმინის ოქსიდი, კალციუმის ოქსიდი, მაგნიუმის ოქსიდი, მანგანუმის ოქსიდი, სილიციუმის დიოქსიდი. თითოეული მათგანისათვის გათვლილია გაფრქვევების ინტენსივობა და სივრცითი განაწილება. აღნიშნულ ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშის მიხედვით ფონური დაბინძურების გათვალისწინებით არც ერთი მავნე ნივთიერებისა და ჯამური ზემოქმედების დამაბინძურებელ ნივთიერებათა მაქსიმალური კონცენტრაციები უახლოესი დასახლებული პუნქტის საზღვართან არ გადააჭარბებს მათთვის დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, საწარმოში შეიძლება წარმოქმნას სამშენებლო, საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენები, სამშენებლო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენები მოგროვდება და განთავსდება სპეციალურ კონტეინერებში, რომელის შემდგომი გატანა განხორციელდება პერიოდულად დასუფთავების კომუნალური სამსახურის საშუალებით, შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე.

საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლიდან გამომდინარე, საწარმოო ნარჩენები წარმოიქმნება წილის სახით, რომლის მოსალოდნელი რაოდენობა იქნება 16200ტ/წ. აღნიშნული წიდა, წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, წარმოადგენს ნედლეულს სხვადასხვა საწარმოებისათვის და აქედან გამომდინარე მოხდება მისი რეალიზაცია. საწარმოო ნარჩენები ასევე წარმოიქმნება შლამის სახით, რომელიც შეკავდება სველ მტვერდამჭერში. მისი მოსალოდნელი რაოდენობა იქნება 1882.125 ტ/წ, რომელიც გამოშრობისა და დაგუნდავების შემდეგ კვლავ ბრუნდება ღუმელში გამოსადნობად. საწარმოს ბალანსზე არსებული ელექტროძალგვან ტრანსფორმატორში ნამიუშეგარი ზეთების გამოცვლა-რეგენერაციისას, ასევე საწარმოს კუთვნილი ავტოტრანსპორტის, მომუშავე ტექნიკის ზეთის შეცვლისას წარმოქმნილი ნარჩენების რეგენერაციას და გატანას, დოკუმენტაციის მიხედვით, ხელშეკრულების საფუძველზე განხორციელდეს შ.პ.ს. „ევროპა“.

საწარმოში დაგეგმილია 102 (თითოეულ ცვლაში 36) მუშაკის დასაქმება, პროექტით გათვალისწინებული საწარმოს მუშაობის გრაფიკია წელიწადში 24 საათიანი 300 სამუშაო დღე.

საწარმოს ელექტროენერგიით მომარაგება განხორციელდება ადგილობრივი ენერგოსისტემიდან. ენეგომომწოდებლებთან შეთანხმებული ტექნიკური პირობების გათვალისწინებით, მადანთერმული ღუმელის ელექტროენერგიით უზრუნველყოფის

მიზნით საწარმოს ტერიტორიაზე აშენდება ქსელური სატრანსფორმატორო ქვესადგური 110/10კვ, 16მვა სიმძლავრის ტრანსფორმატორით.

საწარმოს წყლმომარაგება განხორციელდება ადგილობრივი წყალმომარაგების სისტემიდან. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებისათვის, ღუმელისა და ტრანსფორმატორის წყლით გაცივების და აირგამწმენდი დანადგარის მბრუნავი ციკლების წყლით შესავსებად, საწარმო წელიწადში მთლიანად მოიხმარს 88017 მ³ წყალს.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში საექსპერტო კომისიის წევრების მიერ გამოთქმული მოსაზრებები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის მესამე თავს.

III. პირობები

1. დამუშავდეს და შეთანხმდეს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან მონიტორინგის (თვითმონიტორინგის) კონკრეტული გეგმა;
2. ორი თვის ვადაში წარმოდგენილ იქნას მავნე ნივთიერებათა გამონაბოლქვების იდენტიფიცირებისა და შესაბამისი გათვლების მონაცემები, ფეროქრომის წარმოების განხორციელების შემთხვევისთვის;
3. უზრუნველყოფილი იქნას საპროექტო დოკუმენტაციით გასაზღვრული, ლუმელის კონსტრუქციებისა და სალუმელე ტასფორმატორის გაცივების და აირგამწმენდი დანადგარის ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემის გამართული მუშაობა;
4. ნამუშევარი ზეთები და სხვა სახიფთო ნარჩენები შემდგომი მართვის მიზნით (შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე) უნდა გადაეცეს შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციებს;
5. მოეწყოს სასადილოში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების ლოკალური გამწმენდი ნაგებობა (ცხიმდამჭერი);
6. სამშენებლო სამუშაოების მიმდინარეობისას დაწესდეს სისტემატური მონიტორინგი წყლის რესურსებისა და ნიადაგის დაცვის, აგრეთვე ნარჩენების მართვის ღონისძიებათა განხორციელებაზე;
7. განისაზღვროს და დადგინდეს საწარმოო მოედნებზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლებით წყლის რესურსების დაბინძურების თავიდან აცილების ღონისძიებები;
8. სამშენებლო მასალების, მათ შორის ცემენტის წარმოებაში არ იქნეს გამოყენებული წიდა მეორადი დანიშნულებით, მასში მანგანუმის მაღალი შემცველობის გამო (14,8%);
9. მანგანუმის დანაკარგების შემცირებისათვის საწარმომ უნდა სრულყოს თავისი ტენოლოგიური პროცესი;
10. უზრუნველყოფილ იქნას ხანძარსაწინააღმდეგო მოწყობილობებისა და ინვენტარის მუდმივი მზადყოფნა;
11. მომსახურე პერსონალი აღიჭურვოს სპეც. ტანსაცმლითა და მტკერისა და ხმაურისაგან დაცვის ინდივიდუალური საშუალებებით;
12. საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიაზე, არაორგანული მტკერის გაფრქვევის შემცირების მიზნით, მოეწყოს გამწვანების ზოლი.

IV. დასკვნა

შ.პ.ს. „რუსმეტალი“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი „ფეროშენადნობთა ქარხნის რეკონსტრუქცია-გაფართოვების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“-ს მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის საექსპერტო

კომისიის თავმჯდომარე:

ზაზა ჯიჯეშვილი

